

PRODAJA SLIKE IN OPRAVLJANJE DEJAVNOSTI PO ZDDV-1

Pojasnilo DURS, št. 4230-48/2009, 6. 5. 2009

Računovodski servis navaja, da je fizična oseba v letu 2008 prejela dohodek od prodaje umetniške slike v znesku nad 25.000 evrov. Na vprašanje v zvezi s tem odgovarjamo:

Ali se je fizična oseba dolžna identificirati za namene DDV, čeprav je dohodek dosegla z enkratnim poslom?

Glede na to, da je zavezanec za namene DDV oseba, ki opravlja ekonomsko dejavnost, posameznik zaradi enkratnega posla ne more biti opredeljen kot zavezanec za DDV.

Zakon o davku na dodano vrednost – ZDDV-1 (Uradni list RS, št. 117/06, 52/07 in 33/09) v 5. členu določa, da je davčni zavezanec po 5. členu ZDDV-1 vsaka oseba, ki kjerkoli neodvisno opravlja katerokoli ekonomsko dejavnost, ne glede na namen ali rezultat opravljanja dejavnosti. Ekonomska dejavnost obsega vsako proizvodno, predelovalno, trgovsko in storitveno dejavnost, vključno z rudarsko, kmetijsko in poklicno dejavnostjo. Ekonomska dejavnost obsega tudi izkoriščanje premoženja in premoženjskih pravic, če je namenjeno trajnemu doseganju dohodka.

Namen splošne določbe je iz pojma »davčni zavezanec« izločiti osebe, ki sicer priložnostno opravijo promet blaga ali storitev, ki bi se lahko štel za obdavčljiv promet v smislu DDV in ni del trajne, ponavljajoče dejavnosti.

Določba prvega in drugega odstavka 5. člena ZDDV-1 je povzeta in usklajena s prvim odstavkom 9. člena Direktive Sveta 2006/112/ES, pri čemer pa navedena predpisa ne navajata kriterijev za ločevanje med trajno dejavnostjo in občasnim, priložnostnim prometom blaga ali storitev.

Določba prvega odstavka 12. člena Direktiva Sveta 2006/112/ES daje državam članicam možnost, da lahko za davčnega zavezanca štejejo tudi osebo, ki občasno opravi transakcijo v zvezi z zgoraj navedenimi dejavnostmi. Navedena opcija ni prenesena v naš ZDDV-1, kar pomeni, da se v skladu z našo zakonodajo pri presoji, ali se določeno osebo lahko obravnava kot davčnega zavezanca, ne moremo sklicevati na kriterij »občasnosti«. ***Iz navedenega izhaja, da osebe, ki opravlja dejavnost le občasno, na podlagi določb ZDDV-1 ne moremo šteti za davčnega zavezanca.***

Tudi Sodišče Evropskih skupnosti (v nadaljevanju SES) ni oblikovalo kriterijev, na osnovi katerih bi lahko presojali posamezno dejavnost za namene DDV. SES se je v svojih sodbah glede tega vprašanja opredelilo, da je presojanje ali se določena dejavnost opravlja zaradi doseganja trajnega dohodka ali zgolj kot občasna transakcija v pristojnosti nacionalnih sodišč, kar je razvidno tudi iz primera sodbe Renate Enkler, C-230/94. SES je v tem primeru odgovarjalo na vprašanja, kdaj se oddajanje opredmetenih stvari (avtodoma) šteje za opravljanje dejavnosti v smislu prvega stavka drugega odstavka 4. člena Šeste direktive oziroma za izkoriščanje premoženja v stvareh, z namenom trajnega doseganja dohodka, v smislu drugega stavka drugega odstavka 4. člena Šeste direktive. Pri presoji, ali gre v konkretnem primeru za opravljanje dejavnosti zaradi trajnega doseganja dohodka, pa mora nacionalno sodišče upoštevati vse relevantne okoliščine posameznega primera.

Poleg presoje, ali oseba v konkretnem primeru opravlja dejavnost, ali ne, je v zvezi z določitvijo zavezanosti za namene DDV in obvezno identifikacijo za namene DDV, pomemben znesek opravljenega prometa. Na podlagi prvega odstavka 94. člena ZDDV-1 je namreč davčni zavezanec oproščen obračunavanja DDV, če v obdobju zadnjih 12 mesecev ni presegel oziroma ni verjetno, da bo presegel znesek 25.000 eurov obdavčljivega prometa.

Glede na to, da je zavezanec za namene DDV oseba, ki opravlja ekonomsko dejavnost, posameznik zaradi enkratnega posla ne more biti opredeljen kot zavezanec za DDV. Fizična oseba, ki je prodala eno umetniško sliko v znesku nad 25.000 evrov torej ni zavezanec za namene DDV. Vendar pa je za odločitev, ali določena oseba opravlja dejavnost s tem, ko prodaja slike, potrebno poznati vse okoliščine primera, saj samo podatek, da je fizična oseba v letu 2008 prodala le eno sliko, še ne pomeni, da ne opravlja dejavnosti. Pomemben je tudi podatek, ali je ta oseba v prejšnjih letih oziroma v letu 2009 morebiti prodajala slike.

Na spletni strani DURS so objavljena pojasnila, ki obravnavajo zavezanost fizičnih oseb za namene DDV med drugim na naslovu:

http://www.durs.gov.si/si/davki_predpisi_in_pojasnila/davek_na_dodano_vrednost_pojasnila/davcni_zavezanec_in_mali_davcni_zavezanec_ter_identifikacija_za_ddv/prodaja_ne_premicnin_in_zavezanost_za_ddv/.